

Izhaja vsak **torek** in **petek** v tednu ob 11. uri predpoludne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošljana do konca decembra 1 gl. **20** kr.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jel-Tersitz v Nunskej ulici po **5** kr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič

(Zjutranje izdanje).

Uredništvo in upravnštvo se nahaja v „**Narodni tiskarni**“, ulica Vetturini, h. št. 9.

Dopise, oglase in naročino sprejema „**Narodna tiskarna**“.

Oglas se računa po 1-krat-vrstah in sicer ako se razstavi 1-krat 7 kr., ampak se tiskajo 2-krat, 8 kr. Kaj se tiskajo 3-krat po 10 kr. Če se tiskajo, računa se po 10 kr.

Tisk „**Narodna tiskarna**“ (odgor. J. Marušič).

Vabilo na naročbo.

Le to se bliža svojemu koncu in obračamo se do svojih naročnikov in somišljenikov. Nikakor nočemo na dolgo in široko govoriti o našem programu, o naših namerah v novem letu, le v kratki potezi hočemo označiti pot, katero hočemo tudi v novem letu hoditi.

„Gorica“ je glasilo vseh narodno delujočih Slovencev na Goriškem. Program njen je in bo oni, za katerega so se združili slovenski in hrvatski državni in deželniki poslanci dne 2. okt. 1890. v Ljubljani, (ki so bili takrat vsi edini) in kateri je bil pozneje na nekaterih važnih in pomembnih shodih v nekaj popolnjen, osobito v kolikor se tiče narodnega gospodarstva.

Zato bodemo obračali tudi odslej največjo pozornost boju, katerega bijemo goriški Slovenec za svoj narodni obstanek, držeč se pri tem vedno gesla „le v združenju je moč“.

Narodno gospodarska in socijalno politička vprašanja, ki so danes bolj kot sploh kedaj na dnevnom redu, nas ne bodo našla neprizpravljenih. Stanje velike mase narodove v deželi je stanje dežele same. V obrambo svojih koristi se združujejo danes trgovci in obrtniki, posestniki, kmetje in delavci in sploh vši stanovi. Mi hočemo krepko podpirati vsa tako stremljenja, vedoč da je prihodnjost tistega naroda, kateri ustvari najboljše socijalne odnose med svojimi člani, vedoč, da si le ob materialnem blagostanju pomore tudi duševni kapital in njegovi plodovi.

V to delo nas veže ljubezen do naroda in priznanje verske resnice, ki nam je in bode vedno zvezda vodnica.

Z ozirom na gradivo skrbeti hočemo, da bo isto vedno zanimivo, ve-

GORICA

(Zjutranje izdanje).

rodostojno in raznovrstno. Naše somišljenike pa prosimo, da nas podpirojo materialno in duševno.

Čim več bodemo imeli naročnikov, ki točno vrše svojo dolžnost, in sotrudnikov, ki nam vestno pomagajo pri našem delu, tem imenitnejši in polnnejši bode naš list. S tem pa si ne ustvarimo samo uglednega glasila, ampak pomagamo tudi prekoristnim našim šolskim zavodom, katerim je ves čisti dobitek namenjen.

Ker odpade z novim letom časniški kolek, smo nastavili našemu listu sledče cene:

**ceololetno 8 kron,
polletno 4 krone,
četrletno 2 kroni.**

Izhajal bode kakor doslej dva krat na teden.

List naš je torej najcenejši goriški politički časnik v ti obliki in v tem obsegu.

Uredništvo in upravnštvo.

Volilcem veleposestnikom!

V sredo, dne 3. januarja 1900 Vam bo voliti v Gorici enega deželnega poslanca iz skupine veleposestnikov. Od dobrega ali slabega izida te volitve bo odvisen položaj slovenskih zastopnikov v deželnem zboru goriškem. — Zato udeležite se volitve vsi brez izjeme ter dajte svoj glas gospodu

Oskarju Gabrščeku,
veleposestniku in županu v Tolminu.

Kdor izmed Vas ne bo mogel osebno priti k volitvi, naj pošlje za časa podpisanim pooblastilo in izkaznico. Na pooblastilu naj ostane prostor za ime pooblaščenca nepopisan, ker ime se vpiše še le v Gorici neposredno pred volitvijo.

lovju je plaval pred mojo dušo ta slutnja. Ni mi bilo obstati ob morju. Vstal sem — hotel sem se sprehoditi, hotel sem s hojo zamoriti vse te žalostne slutnje. Pa tudi hoditi nisem mogel. Ni se mi zazdelo, ni se mi ljubilo, truden sem bil, vse, vse kakor da je v mojih kosteh mesto mozga — sam čist svinec . . .

Če bi imel ljubico, ah, če bi imel ljubico . . .

Ta misel me je prebudila. Lepo, vitko ljubico z očmi, ki gledajo kakor drobna, visoko ležeča plava planinska jezera. Ali ste jih že videli? Ste jih že gledali od dalje, z visokega hriba? Kako nas božajo, kako nam govoré jasno, prisrčno — in kakó nas dramijo, kako se nam bližajo — vse, vse kakor drobne oči sedemnajstletne gospice.

Ah, če bi jaz ljubico imel, ljubico! Pa samo na skrivnem bi jo smel ljubiti! Samo na skrivnem: nihče, nihče ne bi smel vedeti za najino ljubezen. Pa ona bi bila nedolžna, pa ona bi bila čistega srca in tako čistih mislij, kakor nebo nad morjem ob dneh, ko solnce hodi nad zemljo. Tako čistih mislij — bi morala biti!

Kako bi jo sedaj le ljubil, kako bi se ji bližal, kako bi hotel iti k nji in ponizno

Kdor se posluži tiskanega obrazca za pooblastilo, naj je dà podpisati tudi dyema pričama.

V Gorici, 22. decembra 1899.

Za društvo „Sloga“:
dr. Anton Gregorčič,
predsednik.

Ta oklic z obrazcem za pooblastilo se je razpostal dne 24. decembra vsem slovenskim in nekaterim nešlovenskim, Slovencem prijaznim veleposestnikom.

Učiteljstvo in A. Gabršček.
(Iz učiteljskih krogov.*)

I.

Nismo imeli namena odgovarjati na dopis v „Soči“ št. 97. in 98., kjer je poskušal A. G-k oprati svoje in svojega glasila ghehe, katere si je nakopal z napadi na učiteljstvo, ker je pač še vsakemu trezno mislečemu rojaku v spominu kako se je pisarilo in blatio v listu, katerega je takrat obsojal vse učiteljstvo po svojih društvin na Goriškem in zunaj naše dežele. To je notorična resnica, katere ne more utajiti niti isti A. G-k, ki je v stanu utajiti tudi solnce na nebuh, kakor mu je prav rekla „Gorica“ pred nekaj tedni.

Klubju temu hočemo se nekoliko poskušati, da se navede, katere se nastavlja v „Soči“ onim, ki se loviti dajo: — zaradi tega, ker je dopis ponatisnil tisti „Učiteljski Tovariš“, katerega je Gabrščekova „Soča“ kaj strupeno napadala, ker je zagovarjal goriško učiteljstvo proti volji „Soče“.

A. G-k je pisal dopis v svoj list z namenom, da „natoči čistega vina, da bomo na jasnem v tem pogledu“; izjavljeni pa moramo, da v dopis ni natočil čistega vina, še motnegina vina ne, ampak pravo pravcato brozgo, ali slab petijot in da v tem pogledu smo res z A. G-kom tako na jasnem, kakor smo bili takrat, ko je sledil napad za napadom v „Soči“, a ugovor za ugovorom od navedenih.

Na jasnem smo, da je bivši učitelj po zavil, kako se živi kot učitelj z boročico; sicer pa tega prav za prav nikdar

* Ker je priobčil „Učiteljski Tovariš“ dopis iz „Soče“ — prosimo, in sicer tudi zato, ker imamo pravico v to, da ponatisne tudi ta odgovor. Da se resnica prav spozna, je treba čuti ola zvona!

jo prašati: Gospica, gospica čujte, tam zunaj je mračen dan in tu notri, tu notri mi umira duša! Gospica, Vi veste, kako zna umirati duša? Poznate Vi to bolezni? Glejte, kako je to mučno, pusto, nestrnno! Vi ne veste, vi ne veste! Pomagajte mi, gospica, in razvedrite mi mojo žalostno dušico! Razjasnite mi to mojo revico! Gospica, jaz vem, Vi znate sladko pripovedovati zgodbice, prav mične pravljice. Pozejte mi jedno! Čujete, gospica moja, rožica moja, samo jedno mi povejte!

Ah, pa spomnil sem se, da ljubice nimam, da sem jo izgubil, da me je varala! Spomnil sem se tistega jutra, ko so mi povedali, da se na večer omogoči moja dragica! To je bilo hudo, to je bilo strašno! Niti govoril nisem ves dan z nobenim človekom; niti pogledal ves dan kakega človeka odkrito v obraz! Zdelen se mi je, da bi bral iz mojih očej mojo veliko bol, in zdelen se mi je, da bi se norčeval iz mene! In tega nisem hotel! Čemú? Čemú? — Da bi se kedonorčeval iz mene, ker sem ljubico izgubil! ker me je ona varala! Oh, kako bi se jezik, kako bi se žalostil, da bi vedel, da se kedonorčuje iz mojih bolestej!

Ne, ne ljubice nimam! Pa čemu mi jo

niti skusil ni, kajti bil je učitelj par let; gorje zamore skusiti le oče družine, za katere je dolžan skrbeti, a ne more, ker nima s čim.

Dopisnik-lastnik lista, ki je na sramoten način napadal stan, iz katerega je bil uskočil, ker je bil spoznal, da kogar bogovi sovražijo, naredi ga učiteljem, hodi kot obrnik — politik po deželi pridobivat si stranko v politične svrhe ter povzdigne in se javno (po § 2. zbor. z.) potrebuje za isti stan, katerega je še v istem letu napadal. Kdo mu more verjeti, da ne dela tako iz namena, pridobiti učiteljstvo v svoje politične namene?! Le bedak zamore verjeti njegovim besedam, da temu ni tako, ampak da dela zdaj drugače kakor pred letom zato, ker je uverjen, da je učiteljstvu treba izven svojega stanu krepke zaslombe.

Vprašamo ga, zakaj pa ni delal tako pred letom, mesto da je sledil od njegove strani napad za napadom? — Odgovorimo mu mi: takrat je delal drugače iz politične vzroke, iz katerega dela zdaj drugače. Ve pa naj, da zboljšanje gmotnega stanja našega ni politično vprašanje in kdor je spravila v dotiku s politiko, ne dela vestno; njegovo početje je navadno koristolovstvo in politično sleparstvo. A. G-k nastopa kot nepoklican odvetnik, katerega stranka ni dolžna — plačati.

Tudi mi smo uverjeni, a ne šele zdaj, ampak bili smo že pred sedanjim položajem v deželi, da trgovci in obrtniki slovenski bodo v prospehu pravega napredka radi uvaževali preopravljene težnje učiteljstva, katere je A. G-k še pred malo meseci grdo napadal in izval hud odpor.

Za deklamacijo o „svobodomiselnem naprednjaku“, ki je postopal proti nam hujše kot vsak nesvobodomiseln nazadnjak — ne damo piškavega oreha ne! Mož se je samega sebe pokazal v negoti koncem lanskoga in začetkom letosnjega leta tako, da poznamo njegovo „naprednjaštvo“ v pravju luči. Resnica je, da ni prav rod oljubon in, kdor se ne potegne za to, da se učiteljstvo osamosvoji in reši gmotne bude, ki marsikoga ponižuje na pomilovalno nižino neke obupne odvisnosti in drobtinje, ki padajo z „gospodove mize“. — Te besede A. G-ka obsojajo svojega očeta tako da bolj ne morejo. Resnica je torej, da A. G-k ni prav rodoljub, ker je deloval, pred nekaj meseci tako, kakor zdaj sam piše, da bi prav rodoljub delati ne sme! Takrat je celo izdajalec domovine obešal na

tudi treba! Čemú? Če bi jaz tako prijetno govoril, če bi se ji jaz tako prijazno laskal, ona bi se na tihem smejala in meni dejala: Ti norček, Ti norček, zaljubljen si kakor neumni skorček! Na tihem bi se semejala in meni nagajala! — Ne, ne, take sedemnajstletne gospice ne vedo, kako duša umira v takih vlažnih južnih dneh.

Toda meni je tako hudo, tako hudo! Kam bi se del, kam bi šel! kje dobim miru, kje veselja. Ste že vi hodili ob takih dneh ob morju? Poznate ta čut? poznate tiste misli, ki jih rodi tak čut? Kaj né, to je nekaj strašnega? — Kam bi šel, kam bi ubežal temu dnevu?

„Dober večer!“ Srečal me je ribič.

„Dober večer!“

„Kakšno vreme bodemo imeli gospod?“

„Kakšno? Greste lovit?“

„Da lovit pojdemo! V mračnih dneh se rado lovit!“

„Tako ostane tudi noč!“

„Nejasna?“

„Da nejasna, da nejasna, brez meseca in zvezd!“

„Hvala gospod! Srečno!“

„Veliko sreče Vam!“

In ločila sva se! Pa prašal sem se: „Bog vé, li tudi njega tare tak dan? li on

vrat onim, ki so delovali, da bi se rešili gmotne bude.

Naše prepričanje je bilo že takrat, da dotičnik ni pravi rodoljub — ampak koristolovec! Naše mnenje je zdaj potrdil še sam.

Učiteljstvo je delovalo nesobično v Šoli in zunanj šole v blagor celokupnega naroda, neizključivši nobenega stanu, a za plačilo je dobivalo v „Soči“ — psovko za psovko, obrekovanje za obrekovanjem, dokler ni uprizorilo takega odpora, na kakoršnega se ni mislilo od strani napadovaleca. To se je zgodilo, da je dotičnik postal iz Savla — Pavel. Da bi bil le stanoviten — spokorjeni grešnik!

Zadoščenje od njegove strani smo torej dobili javno, kakor smo bili javno posvani in zapostavljeni. Seveda, da ne velja to glede posameznikov, katere bi utegnil napadati v prihodnjem tako, kakor je delal v preteklosti. Moža poznamo predobro, da bi ne vedeli, da lisjak menja dlako, a barve ne. No, pokaže nam prihodnost, da se nismo varali.

Resnična je A. G-ka trditev, da je znana njegova odkritosrčnost. Ravno radi te njegove lastnosti smo prepričani, da vsi napadi na nas in naš stan so izvirali iz odkritosrčnosti njegove, da je iz njegovega srca izvirala v srd protinam. Nasproti temu pa trdimo le logično, da sedanje njegovo postopanje in potegovanje za naš stan, ni odkritosrčno, ker biti ne more, ako je bilo poprejšnje napadanje odkritosrčno. Oboje ni mogoče, ker se izključuje in nasprotuje. Volk ali koza? Prvo ali drugo, oboje ni mogoče!

Predzna neresnica je A. G-ka trditev, da se je kot urednik in politik v edno(?) toplo potezel za učiteljstvo. Lepo število „Soč“ postavlja svojega lastnika na — laž. Ako bi bila ta njegova trditev resnična, čemu pa so obsojala učiteljska društva in shodi pisavo „Soč“? Take trditve pa niso več za pametne ljudi, ampak zanore! Ali je pozabil oče te neresnične trditve, koliko jih je slišati moral na učiteljskem shodu v Trstu in v železničnem vozu v Gorico grede od tovarnika A. Vrtovca in drugih? Ali ni zvedel, kako je povpraševali isti tovarniški shod v Gorici, ali je neki navzoč A. G-k, da bi ga vrgli iz sobe prej, ko se začne posvetovanje?

In klubu temu se upa v javnost z gorostasno trditvijo ter se pod dopis še podpiše! Kaj tacega zamore storiti le človek, ki računi na pozabljivost občinstva. No, vsi ne morejo vsega pozabitati tako, kakor n. pr. isti g. A. Vrtovec, ki se je tako prelevil kakor A. G-k. Par nobile fratrums, gospoda Andreja!

Aha, konec dopisa v 97. štv. „Soč“ pa je najlepši. Tam stoji črno na belem, da kdor noče verjeti, da je odkritosrčno, kar govorji A. G-k na shodi zdaj, je kako krovkoven in sili z vso silo nazaj v mežnarsko odvisnost.

Postojmo malo pri tej trditvi. Kar zadeva „kratkovidnost“, povemo, da imamo

tudi čuti njegovo težo! Ne, ne, kako mogoče, v mračnih dneh se rado lovi! In šel sem dalje in se plazil in vlekel leno kakor megle na nebu!

Ta dan, ta dan! Ta oblačni dan!

Pa kaj se mi vendar more prigoditi danes? Ničesar! Prav ničesar, cesar bi že ne bil doživel!

Ničesar, ah, ničesar!

Zavlekel sem se domov v lopo, obrašeno z vedno zelenim bršljanom na stol, kakor da mi življenje počasi gine po udih in se kri suši! Res, uprav, kakor da se mi suši kri in moram umreti!

Ah!

Po pesku je prišla proti lopi sedemnajstletna sosedica moja!

Ni me takoj zapazila. Pa ko me zapazi, se prestraši!

„Ne strašite se, gospica! Ah, Vi ste tako bleda, upala! Kaj Vam je?“

In gospica je zajokala, kakor mlado oiroče! In tako lepa, visoka, črnoока gospica. Pa nič mi ni odgovorila, samo jo kala je!

Ah, jaz vem, jaz vem kaj ji je! Mamá njenja je pozabila nanjo! Mama njenja se je omogožila in ni htela imeti hčere več pri sebi in dala jo je v rejo! Njena mama, njenja mama — ljubila je pač bolj denar in

proti njej dober lek in sicer ravno tak, kakor dopisnik sam, namreč dobre naočnike. Kaj ne?

Kdor pa ne verjame človeku, ki menjajo svoje politično lice po potrebi, tak sili nazaj v mežnarsko odvisnost. Ta je pa vredna groša! Učitelje, ki niso na strani „Soče“ in njenega lastnika zaradi znanih napadov, ampak na strani „Gorice“ in dr. Gregorčiča in njegovih somišljenikov — ti silijo nazaj v isto mežnarsko odvisnost, v kateri je tičal dogra isti A. G-k celih deset let ter hvalil isto mežnarsko odvisnost na vse pretege. Kako se vijema njegova „svobodomiselnost“ ž njegovo bivšo desetletno mežnarsko odvisnostjo?! Znano nam je dobro, da se je A. G-k kaj dobro počutil v mežnarski odvisnosti, v katero so zopet zašli izstopivi učitelji proti volji njegovi. Njega smo odstranili ter stopili mi na njegovo mesto. Naša mežnarska odvisnost ni nič hujša, nego je bila njegova. Ako ni njega vzel vrag ne vzame tudi gas, ker menda ni tako pristranski!

Dopisi.

V Gorici, 18. dec. 1899. (Izv. dopis).

Minolo nedeljo bil je prav krasen dan in zletel sem v bližnjo okolico. Že dolgo nisem dihal čistega okoličanskega zraka, zato pa sem tembolj hrepnel po njem. Prišedši v bližnjo vas, zagledam na neki hiši Mizo cerkeve precej veliko tablo z napisom: „Katališko bralno društvo“. Lejte no, si mislim, tudi tukaj so ustanovili bralno društvo. Iznenadjen sem bil, kajti nikjer nisem še čital te novice. Navadno se tako reči razglašajo po časopisih, da zve tudi svet, kaj se je zgodilo novega v tem ali onem kraju.

Ker sem radovednež, sklenil sem po zvezdetti natančneje o napredku tega društva. In res nudila se mi je precej prilika. Ustavim se v vaški krčmi, kjer je bila vesela družba domačih mladeničev, ki so bili poznanje soditi, zelo prijazni in uljudni. Na moj pozdrav so res tudi prav lepo odzdravili. Skušal sem se seznaniti z njimi, ter tako napeljati vodo na svoj mlin..... Tudi tukaj imate bralno društvo. To me jako veseli, da ste se tudi vi enkrat vdramili. Tako je prav: „Da gospod, imamo ga, imamo! Pa kakšno?! Že aprila t. l. je minulo leto od kar smo si ustanovili društvo, a do danes nismo še imeli od njega najmanjšega užitka. Celo to leto še časopisov ne dobivamo več. Dokler je bil g. U. za predsednika, imel je društven odbor večkrat seje, a odkar se je on odpovedal predsedništvu, in to je minulo leto že oktobra, ni bilo več nobene seje in tudi ne občnega zборa. Lahko rečemo, da je društvo popolnoma zaspalo...!“

Zakaj pa se je odpovedal g. U. predsedništvu? Saj je daleč okoli znani za narodnega, delavnega in značajnega moža. Pomagal je že pri več veselicah v mestu in po deželi in da bi v domači vasi, kjer živi ne podpiral in skrbel za razvoj tako potrebnega društva?

„Črna zavist nekaterih rogoviležev, prisilila ga je do tega koraka. Posebno ne-

bogstvo, kakor svojega otroka! In danes je gospica god! No nihče, nihče ji ni voščil — niti nje mama! In zato je žalostna in zato joka!

O ti gospica, ti žalostna moja gospica, — to je pač hudo, če celo mamica pozabi na svoje dete! To je hudo — hudó!

To je bilo tisto, kar mi je ležalo ves dan na prsih... to sem moral doživeti danes! Tebe gospica videti, kako jočeš, pozabljena celo od mamice!

Ah, ne joči, ne joči! Povem Ti zgodbo, poslušaj! Jaz sem imel tudi mamico, pa mamica ni mene nič ljubila, mamica mene ni nič razumela, mamica je mene zanemarjala, mamica moja ni uslušala mojih želja in mojih prošnja... Molči, molči, ne joči mi...“

Solza mi je zalila oko.

To je bila pravljica tega mračnega dne, tega oblačnega dne! To je bila pravljica o mamicah, ki pozabijo na svoje dete... in zato je bil ta dan tako mučen, tako pust...

Ne joči gospica! Glej tam po morju, vidiš? nebo in morje poslušata in solnce jima pripoveduje izza sivih oblakov pravljico o mamicah... meni in tebi ne joči, gospica!

kateri gg. F... v zvezi z raznimi B... so skušali ponižati njegov ugled pred ljudstvom. Trosili so med ljudi marsikaj, kar ni bilo lepo od njih, kajti naš g. U. je res mož značajen, delaven in naroden, in če bi bil on ostal pri društvu bilo bi isto gotovo napredovalo in mi bi imeli od njega danes prav gotovo že kaj koristi, tako pa... Tudi nek „palačar“ je prej zahajal pogostoma v našo vas, a zdaj ni o njem ne duha ne slaha!“

„Kaj dela pa g. K...? Ali se on nič ne potradi za razvoj mladega društva?“

„On se je odpovedal vsemu, kar je posvetnega: on živi sam zase zaprt v svoji sobi!“

Tako so mi pripovedali ogorčeni mladeniči, a jaz sem jih pozdravil in odšel.

Resničen je pregovor, ki pravi: Nehvaljenost je plačilo sveta.

Radovednež.

Iz vipavske doline. (Raznoterosti.) Bolezni so velika nadloga bodisi pri ljudeh, živalih ali rastlinah.

Leto, ki jemlje od nas slovó, ni bilo vipavski dolini prijazno. Spomlad in potlejje je bilo vlažno in mokrotino: to je provzročilo ogromno škodo: ugodno je bilo za peronosporo in odiuum na trti tako, da vse škropljenje in zvezpljanje — posebno zadaje ni pomagalo mnogo. Poleg trtne nji in peronospore je vničila plesnoba (oidium) veliko večino vinskega pridelka. Zarod je kazal in obetal bogato letino, a bolezni so toliko pokvarile, da smo imeli res slabu vinško letino. Množina vina je bila pičla, dobrota pa je ugodna.

Čudno je letos, da ni v našo dolino vinskih kupcev niti iz bližnjih krajev. Razlagamo si ta pojav le na ta način, da je preplavilo slovenske kraje istrsko vino in petjet iz raznih krajev ter italijansko vino. Še tisto malega pridelka ne morejo spraviti v denar naši posestniki, če tudi so cene vini razmeroma nizke (okoli 20 gl. za hl.).

Le naravna posledica je — pomanjkanje denarja. Oni posestniki, ki so letos kupovali grozdje od manjših posestnikov po precej visokih cenah, bodo imeli pri vinu gotovo zgubo.

Poleg bolezni na trti se je pokazala na jesen bolezni na otrocih: marusklje ali vbade so imeli, ali še imajo otroci po raznih občinah n. pr. v Ajdovščini, Lokaču, Sv. Križu, Rihenberku.

Končno pa je pritisnila v dolino nenavadno huda zima, ki je ljudem v nadlegu skoraj tako kakor bolezni. Nasledke kaže tudi v tem, da prebivalci ne morejo delati in tako nimajo zasluga.

Leto jemlje slovo o! nas, mi se poslavljamo od njega tako mrzlo kakor ono od nas. Naj le gre v večnost.... Srčno želimo, da bi nam bilo novo leto bolj milo, kakor nam je bilo staro.

Politični razgled.

Državni zbor odložen.

Prvo kar je storilo novo ministerstvo, je bilo to, da je odložilo zasedanje državnega zabora. To je pa tudi popolnoma natančno, kajti drugače bi pač ne mogli posluževati se § 14.

Imenovanja.

Bivšega ministarskega predsednika grofa Claryja je imenoval cesar c. k. namestnikom za Štajersko.

Bivšega pravosodnega ministra dr. Kindingerja pa predsednikom višjega deželnega sodišča v Trstu.

Minterska sprememb.

Mi smo že v zadnji strelki našega lista naznani našim čitateljem, da je cesar vsprijel ostavko Claryevega kabimenta ter navedli imena novih ministrov in vodij različnih ministerstev. Popraviti pa moramo danes dotične vesti v toliko, da obstoji novi kabiment le iz treh pravih ministrov, namreč: dr. vit. Witteka, Chledovskega in Welsersheimba in da so vsi ostali udje kabimenta le vodje dotičnih ministerstev. Nenatančena je bila naša vest tudi glede ministarskega predsedstva, kajti dr. vit. Wittek ni imenovan definitivnim ministarskim predsednikom, ampak njemu je le poverjeno vodstvo sedanjega ministerstva. Dr. vit. Wittek je namreč priznana kapaciteta v železniških zadevah in je jedna najlepših njegovih lastnosti ta, da je odločen protivnik prevleke židovskega vpliva v železniških rečeh. Za to je pa s tem, da je postal definitivni ministarski predsednik, odpadel strah, da bi po odstopu sedanjega ministerstva izgubila naša železniška uprava tako izvrstno moč, kakor je baš dr. vit. Wittek. Izmed lastnorodnih pisem, katere je pisal cesar odstopivšim ministrom, smatri

je laskavim ono na grofa Claryja in pa ono na dr. vit. Koerberja. Cesar si je pridržal gledje grofa Claryja, dr. Koerberja in pa dr. Kindingerja, da jih zopet uporabi. Kotikor se čuje danes, se povrne grof Clary zopet v Gradeec, a dr. Kindinger pa v Trst.

Glasovi o odstopišem ministerstvu.

Najbolj žaluje po grofu Claryju „N. Fr. Presse“, glasilo liberalne nemške stranke. Kdo je pa zakrivil v prvi vrsti njegov padec, ako ne baš Nemci? Oni so zahtevali od njega odločno, da jim zastavi besedo, da se ne bode posluževali § 14. Mož jim je to obljubil in ko ni šlo potem drugače nego zateči se zopet k § 14, ni bilo od grofa Claryja vendar pričakovati drugega, nego da drži danou besedo. Mi smo sicer prepričani, da ne bi bilo grofa Claryja, ačka bi sledel kvalirsko besedo. Tako početje bi se tudi popolnoma vjemalo z naziranjem naših modernih liberalcev. Klub češkega konzervativnega posestva, se je sešel po padetu grofa Claryja ter izdal komunike, v katerem pravi, da je pad Claryevega kabimenta dokaz, da je absolutno nemogoče vladati proti večini, ter da je nemogoče, da bi imela v Avstriji stalnost taka vlada, ki bi se postavila proti državnozborskim strankam zahtevajočim narodno jednakopravnost.

Državno sodišče.

Češki postane dr. Začek in nemško konservativni odvetnik dr. Haselwandter sta imenovana členoma državnega sodišča, sekcijski načelnik vit. Spana pa načelnikom.

Sklicevanje deželnih zborov.

Večina deželnih zborov je sklicevana na 29. t. m. Goriški, tržaški, istrski in dalmatinski se sklicejo pa pozneje in sicer najbrž v mesecu marciju.

Kvadratizem.

Nekateri trdi, da je še dualizem preveč. Ogrski neaktivni politik Akos Bečty, pristaš Apponyeve stranke, je pa objavil te dni v Budimpeštskem „Hirlapu“ članek, v katerem trdi, da ne bi bil niti kvadratizem v kvar naši državi. Ta politik priznava namreč češko državno pravo. Samo pravi, da ko bi prišlo to do veljave in bi se dal naš cesar kronati za češkega kralja, bi potem tudi Poljaki kaj jednakega zahtevali in potem, da bi dobili v Avstriji le trijaličem nego celo kvadratizem. Vse to, da bi seveda pod habšburškimi vladarji prav dobro uspevalo. Mi pa podajamo vse to našim čitateljem kot nekaj novega le za to, da zvedo jedno več.

Protest proti viški klavzuli na Ogrskem.

V Tapolazu na Ogrskem se je vršil shod poljedeljev posebno pa vinogradnikov, ki je bil obiskan jako močno. Govorniki so dokazovali in povdarjali, kake velike škode je viška klavzula za naše vinogradnike ter predlagali resolucijo, vsled katere se vlada pozivajo, da pri prihodnjem sklepanju trgovinske pogodbe z Italijo popolnoma opusti vinarsko klavzulo. Enaki shodi se bodo vršili po celem Ogrskem ter se sklepale jednakake resolucije. Zakaj bi tudi pri nas ne posnemali Ogrov v tem pogledu?

Smrtna kosa. — Na Svinem je umrl 21. t. m. od kapi zadet podzupan Ivan Jejčič; tega dne je šel obiskati svojo bolno sestro v Brje, kjer je prenočil, a drugi dan ob 6 uri zjutraj nagloma premnil. Uro potem umrje še sestra, ne da bi bila vedela za bratovo smrt. Pokojni je bil več let podzupan, bil je razumen in napreden kmetovalec ter postenjak od pete do glave.

Umrla je 28. t. m. gospa Ana Leban, udova davkarja. Pogreb bude 30. t. m. ob 8. uri dopoldne.

Na loterijsko razstavo za „Šolski dom“, ki je v vsakem oziru jako krasna, opozarjamо še enkrat vse rodoljube in prijatelje naše mladine. Otvorjena je do 31. tega m.

Dalje so došli še sledeči darovi: dr. A. Gregorčič, 10 gld.; gčna Ida Posega, dva fina kozareca; g. I. Državka, več zavojev voščiva sv. C. in M.; g. A. Poveraj, dežnik iz svile; gčna H. Šantel, mapo z pivnikom (l. r. del); prof. A. Šantel, stereoskop s 4 podobami; gospa Avg. Pirjevec, svečnik, tobačnico, pepeplnik in 3 preproge (l. r. d.).

Za Božičnico so darovali: 200 K vitez Josip Gorup iz Reke; po 40 K: grof Alfred Coronini in neimenovan dostojanstvenik; po 20 K: dr. Ant. Gregorčič, dr. Jož. Gabrijelčič in Krojaška zadruga; po 10 K: prelat Filip, dr. Franko, gospa Goljevščekova, gospa Pavilna Pajkova, dr. Andrej Pavlica, dr. Jož. Pavlica, dr. Ant. Primožič (in posebej še 10 K za vrtec v Pevni), dr. Stančić, dr. Tuma, baron Winkler in dr. Žigman; po 6 K: dr. Kerševani, trgovec Ant. Kuštrin, dr. Kos, gospa dr. Lisjakova, gospa dr. Rojčeva, gospa Ana Streljeva in dr. Nik. Tonkli; 5 K Val. Kumar; po 4 K: mons. Bensa, Peter Birska Robatičec, št. 5; pleml. Ilijasovič, fotograf Jerkić, trgovec Iv. Kavčič, beležnik Jos. Kavčič, svečar J. Kopac, trgovec Kopčič-Kutn, trgovec Ant. Koren, dekan Jos. Košatka in M. P.; 3 K: S. P. A.; po 2 K: mons. Kojol, dr. Sedej in dr. vitez J. Tonkli; po 1 K: mons. Abram, Katarina Novič in vrla učiteljica Š. d. — Usnjajo podarili: Hausner-Lokar, Jakil Andrej, Jakil Franc, Casagrande Karol, Scalettari J., Culot J., Scalettari Ivan, Faganel Miha in neimenovan G. in L. J.

Obleke so podarili: Breščak Anton, trgovec s pohištvo, zavoj platna (in posebej še 4 K za vrtec v Pevni), Krušč Anton, krojaški mojster, 2 metra fin. volnenega suknja, Novič Franc, krojač, 4 pare hlač in Vodopivec Franc, e. k. svetnik v p. 72 rut za nos.

Vikar Čigon Karol 32 molitvenikov.

Trgovec Likar Gašper 7 molitvenikov, peres, pisank, skatelj i. t. d. Trgovec Jerešič Anton mnogo peres, peresnikov, pisal, pisank, svinčnikov i. t. d. Klobučarja Fon in Pik mnogo klobukov in kap.

Gospa M. dr. Rojčeva dve košari sladščice in kolačkov; Drašček Karol 200 velikih in okusnih kolačev, Gril Jakop 100 maslenih kolačev in prav toliko tudi Jakob Grbec.

Gospa Legissa-Tastl, predsednica društva v obrambo tičev in drugih živali, 1000 listkov, s kojimi se učencem zavežejo, da bodo lepo ravnali s tiči in drugimi živalimi. —

Dne 22 t. m. popoludne ob treh obdarili so se vsi pridni in siromašni otroci treh zabavišč in ljudske šole „Šolskega doma“. Obdarovanih je bilo 525 otrok in so prejeli 47 klobukov in 4 kape, 78 jopičev, 85 hlač, 16 srajc, 79 parov črevljev, 4 večne rute, 72 nosnih rutic, 110 kril, 14 kričic, in 38 predpisnikov; 39 molitvenikov mnogo peres, pisank i. t. d.

Otroci premožnejših roditeljev v otroških vrtecih dobili so primernih igrač. Potem so se razdelili kolači in sladščice mej vse otroke otroških zabavišč in mej učence nižjih razredov; mej bolj odraslo šolsko mladino pa so se razdelili od gospe Legissa-Tastl podarjeni listek.

Šolsko vodstvo se v imenu obdarjene šolske mladine iskreno zahvaljuje vsem p. n. dobrotnikom in dobrotnicam za prejete obilne darove. Bog povrni!

V Gorici, 23. decembra 1899.

JOSIP HROVATIN
šol. vodja

Knjige družbe sv. Mohorja so došle te dni. Uđe jih dobre pri cerkovniku stolne cerkve. O teh knjigah smo že spregovorili v listku predznanje „Gorice“.

Maša polnočnica zadnji dan leta. Sveti oče papež je dovolil, da se sme darovati sveta maša polnočnica ob prehodu iz starega leta v novo leto, ki bo ob jednem tudi sveto leto. V naši nadškofiji se sme brati maša polnočnica le v onih cerkvah, kjer je več duhovnov in kjer se ni batil nedov.

Slov. bralno in podporno društvo v Gorici dražilo bode svoje časnike 31. decembra ob 11. uri dopoldne.

Požar. V noči od sv. večera na Božič je gorelo v hiši g. Orzana v ulici Ascoli, blizu cerkve sv. Ivana. Ogenj so zapazili ob 2 urah popolnoči, ko so se ljudje vrnili od polnočnice. Vnele se je namreč seno na klanici, pod katero so spravljeni vozovi. Hitro pribitelj ognjegascem se je posrečilo, da so kmalu udrušili ogenj. Skode ni velike. Sreča je bila, da ni bila noč vrena.

Kurjenje peči na goriški gimnaziji. Prepogoste so pritožbe, da se premalo kurir v nekaterih razredih naše gimnazije ter da ni značala v prav mrzlih dneh niti 7 do 6 stopinj topote. Se mar hoče izvesti tudi praktična telesna utrdba naše mladine po zgledu Spartancev, o kateri se mnogo pričoveduje v šoli našim dijakom. Ako se ne motimo je za naše ljudske šole predpisana topota od 12 do 13 stopinj. Naši dijaki v nižjih razredih pa niso telesno nič bolj utrjeni od učencev v ljudskih šolah. Debeli pa tudi niso še tako, da bi se zanogli greti od lastne masti. Mi ne vemo potem zakaj se nahaja termometer v vseh gimnazijalnih šolskih sobah. Saj vendar ne le za to, da kaže, kadar naj nastopijo v poletju takozvane vročinske počitnice.

Rodoljubom v pojasmu. Nekaterim našim somišljenikom, ki citajo poleg našega lista tudi „Sočo“, ki pozna goriške razmere iz lastnega naziranja, pa nas spodbujajo k odločnejšemu odporu proti zlobni in ostudni pisavi „Sočo“, moramo povedati, da je razumnikom še to preveč, kolikor ji sploh odgovarjamo ter nam vsestranski svetujejo popolno preziranje človeka s „posebno dušo“. Vsem nikakor ne moremo vstreči, zagotavljamo pa, da bomo tudi v bodoče le v toliko zavracali „Sočo“, kolikor je neobhodno potrebno, da citatej spoznajo resnico. Na vsa zavijanja in laži seveda ne moremo odgovarjati, ker bi morali pridejati potem vsaki številki priloga. Večina je že itak na čistem o „rodoljubju in delavnosti“ goriških političnih dvojčkov, mi hočemo le še ono navesti, kar smo zadnjič obljudili.

O načrtih gospodarske organizacije vedno piše „Soča“ in njen odvetnik. Kaj pa je ta nova tyrdka že s storil za gospodarsko organizacijo? Prvič: zavrgla je svojo edino dete „trgovsko-obrt. zadrugo“. Drugič: zabavlja na zadruge, katere pridno snujejo narodnjaki.

Nižje ni možno. Tržaška „Edinost“ se je v svoji 293. številki z dne 27. decembra l. l. spravila na ubogi naš „Narod“, ker je isti posnel iz „Gorice“ nek dopis iz vičavske doline, v katerem izraža dopisnik Junius Brutus svoje mnenje o dr. Tumi in njegovem zavezniku lastniku „Sočo“. „Edinost“ je naslovila svoj izbruh z besedami „Nižje ni več možno“.

Naš namen danes ni govoriti o zgornj navedenem dopisu, pač pa smo prisiljeni povedati „Edinost“ glasno in jasno, da ga ni med Slovenci časniki, ki bi zavezali nižje stališče ne pristranski kot je baš „Edinost“.

Recimo, da bi se bil Junius Brutus v resnici pregrešil na kak način proti oni dostojnosti, katero je „Edinost“ vzela sama v zakup in s katero se vedno očabno šopiri med slovenskimi časniki, vprašamo torej „Edinost“, se ni li „Soča“ še nikdar pregrešila proti dostojnosti, ko je naše pravake in sicer najzaslužnejše može kot dr. Gregorčič in grof Coronini, blatiha na najpodlejše načine, jim žugala s pasjim bičem ter jih imenovala „bankrotirano, falirano bando“?

A za vse to ni našla v sami dostojnosti se kretajoča „Edinost“ niti najmanjše grajice, četudi so „Sočino“ pisalo obojsali „Sočini“ pristaši in v ožjem svojem krogu tudi gospodje, ki imajo pri „Edinosti“ odločilno besedo. Jeli to nepristransost, je li to izpoljujevanje dolžnosti one varuhinje dostojnosti, za kojo se izdaja „Edinost“ že od nekdaj?!

„Edinost“ ima navado staviti na razne naslove javna vprašanja. Naj nam torej ne zameri, ako se jo drzemo po njenem izgledu vprašati tudi mi sledče: Dr. Tuma je javno trdil, da mora politik najprvo skrbeti sam za-se, da si utrdi svoje materialno stališče, ter da mora dr. Gregorčič baš zaradi tega pasti, ker je nesebičen.

Vprašamo „Edinost“, se li ona vjena z jednakimi nazori in kako stališče sploh zavzemata proti njim. — O nepristransosti „Edinosti“ v kratkem več.

Iz trgovsko-obrtnih krogov. Predzadnja „Soča“ ima tudi dopis iz trgovsko-obrtnih krogov, kateremu pa se oslata, da je iz njene kovačnice. Ona res zna izvrstno „pro domo“ kovati dopise in zavijati, a kaj ji to pomaga, ker trgovci in obrtniki tudi ne živimo z glavo v mehu in ne bomo nikdar pozabili, kako zlobno in uničevalno je ona ves čas pisarila proti nam.

Znano je, da slabá beseda ne škoduje nikomur tako lahko in toliko kot trgovcu in obrtniku; uradniku in duhovniku omaze in vzame dobro ime, a dohodkov mu ne vzame lahko; trgovcu in obrtniku pa vzame tudi dohodke in mu uniči obstanek. „Soča“ pa je toliko slabega besedovanja proti nam zmosila med naše ljudstvo, da ono klijub velikim naporom in vsestranskemu prigovaranju nič ne porajta na geslo: „svoji k svojim“. Dasi mi ob največji konkurenčni vsaj tako pošteno postrežemo kot nasprotniki, vendar slišimo povsod proti nam povdarnati prav tisto nezaupanje, sumničenje in obrekovanje, katero je „Soča“ širila proti nam. Njeno besedovanje je bilo ves čas tako strupeno, da bi ž ujim našim podjetnikom škodoval, aki bi je tu le dokaz zlobnosti navajal.

Ko je bil po zadnjih volitvah najugodnejši čas za osvojevanje trgovine in obrtniške, podtkala je „Soča“ neprenehoma na-

sim podjetnikom tako, kakor bi bila najeta, da jih uniči. Med tistim časom pa sta pobratima v svojih pisih in po društvenih enačbahnih podjetnikih z vso silo priporočala. Kdor ni hotel zgubiti nju milosti, moral je kupovati le pri onih, katere sta jim priporočala.

Vrhunce te nenarodne gonje je dosegla „Soča“ s tem, da je pisala: „Obstanek R. trgovine je častna zadeva goriških Slovencev“; kmalu potem pa je tudi pisala o slovenskih podjetnikih, da je bolje, da čez noč zgnejo, ker s tem narod nič ne zgubi, ampak še pridobi. To je v „Soči“ dvakrat črno na belem, a pobratima, ki sta tako z nami delata, kmalu se nam zdaj kakor rešitelja, ker jima teče voda v grlo. Toda — kdo ne ve, da ima — mačka v tacu kremplje! — Ali hočemo biti tako neprevidni, da verjamemo sladkim besedam, da smo vendar izvedeli iz skrivnega pisma dr. Tume na svojega intimnega prijatelja, da nas ne vabi iz predilekcije, ampak, da nas le potrebujemo v izvršitev svojih političnih nakan.

Če pa klubu temu hoče kdo naših podjetnikov Gabršček-Tuma politično tlačaniti, svobodno mu! — Nikar pa naj potem ne toži, ako ga zapustijo še tisti odjemniki, katere mu pred Gabršček-Tuma nista mogla odgnati s svojim nerodoljubnim postopanjem.

A.

Konstituiranje občinskega zastopa v Standrežu se je včeraj vršila tako-le: županom je bil izvoljen Lutman Andrej, podzupani pa so Molar Josip, Paškulín Franc in Hobar Josip.

Od Sv. Lucije ob Mostu nam poročajo: Zadnji petek se je izvršil v bližnji Bači v gostilni „pri Marjanči“, znani po vseh naših hribih, strašen zločin, nad katerim se zgraja vse naše ljudstvo. Omenjeni večer je prišel v ono gostilno mlad mož, star kakih 24 let, velik in močan, in je prošil prenočišča, ker ne more naprej v hudi zimi. Krčmarica se je nekoliko branila, sprejeti ga pod streho, a mlad mož vrže goldinar na mizo in pravi: „Kaj mislite, da ne morem plačati?“ Sprejela ga je tedaj pod streho in mu odkazala sobo in posteljo v prvem nadstropju. Mladi mož je šel počivat, a kmalu se je vrnil nazaj v pritlično izbo k zakurjeni peči, češ da mu je bilo v sobi premraz. Ko je šla gostilničarka Marjanca v stančino in je začela steti denar, kateri je prejela oni dan, planil je za njo gost in jo začel zabdati z nožem v lice, prsi in roki, da je dobila jednjast ran. Na njen krik je prišel na pomoč dekla, kateri je zasadil nož v trebuh in jo smrtno ranil. V nalogi je pobral zločince okoli 30 gold. drobiša in je pobegnil. Marjanca je imela še toliko moči, da je zlezla pred hišo in kričala na pomoč.

Tam so jo našli sosedje, ki so kmalu pritekli pomagati, nezavestno ležečo. Marjanca in dekla sta še vedno v smrtni nevarnosti, a upati je, da ozdravita. Zločinca, doma z bližnjih Ponikov, imajo že pod varnim ključem, kjer ne vide več zasluženi kazni.

Posejilnico snujejo v Skriljah za tamšnji okoliš. Dne 17. decembra so imeli snavatelji posvet pri gospodinu Antonu Vrčonu. Deželni poslanec č. g. Grča jim je dal potrebna pojasnila in nasvete. Meseca januarja se sklice ustanovni shod. Žedanes opozarjam na shod gospodarje iz Kamnika, sv. Križa in drugih bližnjih vasi.

Sempasci so sklenili ustanoviti „gospodarsko zadrugo“.

Dete je zgorelo v vasi Dolenje pri Oseku. Mati je šla po vodo in dete pustila na ognjišče brez varuha. Dete je padlo v ogenj in se opreklo tako, da je kmali umrlo. Sodnitska komisija je že pregledala truplo in bo klicala mater na odgovor radi zanesljivosti.

Ogenj je nastal pretečeni teden v dimniku pri nekem kmetu v Vitovljah. Sosed, ki je pomagal gasiti, je padel iz strehe in se nevarno poskodoval.

Umrl je 14. t. m. pri Sv. Ivanu v Trstu podpolkovnik g. Karol Vendramin. Pokojnik se je porodil v Kojskem leta 1844. V vojaku so ga vzeli leta 1865., ko je bil še dijak na tukajšnjem gimnaziju. Udeležil se je l. 1866. vojske na Laskem, potem se je boril proti ustašem v kotskih bokah. Leta 1878. pa se je udeležil okupacijske akcije v Bosni, kjer je opravljal službo polkovnega provijantnega časnika. V bitki pri Banjaluki se je obnašal tako hrabro, da je dobil od cesarja najvišje priznanje. Služboval je najdalj pri 22. pešpolku. Kasneje, ko je bil ustanovljen novi polk št. 97., je bil premeščen k temu. Ko je postal stotnik, se ga premestili k nekemu češkemu polku. Pozneje je pa prestopil k deželnim bramblim in služil naposled kot major in zapovednik deželnobrambanskega bataljonja v Sinju v Dalmaciji. Tu je bil leta 1897. vpokojen z naslovom in značajem podpolkovnika. „Vedette“ piše o pokojniku, da je bil hraber vojak in dober tovariš.

Pokojni Vendramin je bil kot dijak ud prvega slovenskega kvarteta v Gorici. Bravšim to vest, se bode, o tem smo pričarani, utrnila z očesa solza vsem „Minkom“, ki še dandanes prenašajo „svojega rojstva kosti“, solza, katero jim bo izvabil

spomin na ona srečna mlajša leta in naščink odkritosrčno prijateljstvo, kateremu glavna vez je bilo ono čisto nekakno rodoljubje, nepreračunajoče niti spekulativno, solza, pravimo, katero bode izvabil spomin na one srečne čase, katerih še niso našle mesta v našem domačem gozdu v senci slovenske lipje ptuje eksotične zveri, kakor „klerikalni zmaj“ in „liberálni moloch“ ter so vsem plameta srca jedino le za srečo in obstanek našega naroda.

Blagi pokojnik naj počiva v miru!

Poskusen umor. Marinčič Josip, nadredar v Pazinu, doma pa iz Vodrjana, star 54 let, je opravljal dne 24. t. m. po noči svojo službo v spremstvu dveh drugih redarjev. Ko se približajo stražarji cerkvi, v kateri se je vršila baš polnočna služba božja, skoči iz družbe mladih ljudi, stojecih bližu cerkve nekdo, poteg

znižala na 30 kr. za izvod, po pošti toliko več, kolikor znaša poština. Posamezni snopci se dobivajo pri „Slovenski kršč. soe. zvezi“ in v „Katoliški bukvarni“ v Ljubljani. Slovenci, pridno segajte po njih!

Narodno gospodarstvo.

Nekaj o sibirski železnici.

Že leta 1837. je nameraval nek angleški inženir zidati železnico čez Sibirijo in združiti na tak način glavna mesta Rusije s krajnim Orientom ter skrajšati zvezo velikanskega prometa med Kitajsko in med Evropo, ali pa med skrajnim vzhodom in skrajnim zapadom. Kasneje so nameravali to tudi nekateri ameriški inženirji, a še le leta 1887. se je začela Rusija sama baviti resno s tem načrtom. Leta 1891. je pa car Aleksander III. zaukazal, da se začne zidati ta velikanska železnica. Začetkom se je nameravalo uporabiti v to svrhu vodovje bajkalskega jezera in rek Amura in Usurija, hotelo se je nameč, da bi se gradila železnica do teh in od teh voda dalje, čez nje naj bi pa prevažali parobrodi. Potem se je pa opustila ta misel in se je sklenilo zidati železnico skoz in skoz. Ta železnica tvori sledče železniške oddelke in sicer: Oddelek od Čeljabinska do Oba 1328 vrst, ki bo stal 47,361,479 rubljev; oddelek od Oba do Irkutska 1754 vrst, ki bo stal 73,272,898 rubljev; oddelek od Irkutska do Myzovskega 292 vrst, ki bo stal 22,310,820 rubljev; oddelek od Myzovskega do Strjenskega 1009 vrst, ki bo stal 53,309,917 rubljev; oddelek od Strjenskega do Habarovke 2000 vrst, ki bo stal 117,555,835 rubljev; oddelek od Habarovke do Grafskega 347 vrst, ki bo stal 18,738,582 rubljev; oddelek od Grafskega do Vladivostoka 382 vrst, ki bo stal 17,661,051 rubljev. Ta železnica bo torej dolga 7112 vrst (vrsta je 1830 m) in boda stala približno 450,210,482 rubljev (rubelj je 1:5 fl.)

Dandanes so še nepreračunljive posledice, katero bo imela ta železnica za svetovni promet, kajti z njo se skrči čas, katerega rabi prevoz blaga danes iz skrajnega vzhoda pa do skrajnega zahoda skoro za polovico. Zato pa gledajo Angleži, ki vidijo v Rusiji svojega največjega tekmeča v vsakem pogledu z veliko zavistjo. Čim bolj se torej bliža zvršetku velikanskega sibirsko železnica, tem večji je pristop tujih elementov v pokrajine, koder bode tekla ta železnica. Ti tui elementi so po največjem številu Nemci, Angleži in Amerikanji. To so sami podjetniki, ki iščejo izkoristiti bogate prirodne zaklade v Sibiriji in njihova četa se je razkropila na vse kraje v bližini in daljavi sibirske proge. Tu so inženirji, trgovci, industrije, rudniški podjetniki in tudi različni umazani špekulantje, ki so se podali na izmogovalni lov priprtega ruskega naroda. Na raznih krajih pri močnih vodah se gradijo že velike lesne zage in že poje sekira v bogatih sibirskega gozdih; ustanovljajo se razni mlini in druga obvodna industrijska podjetja. Posebno pozornost pa obračajo ti tuji na neizmerno rudniško bogastvo Sibirije. Značilno je, da so nekatere amerikanske družbe že zasnovale ondi razsežne zlatokope in stare zlate rudnike jeli obnavljati. Posebno je silen pritok teh tujev v Vladivostoku, kjer premorejo mnogi od njih že velike tvrdke. Ko čitamo v listih te in ednake reči, polni se nam sreča z žalostjo. Ali moramo biti mi Slovani v resnicu tako nesrečni, da morajo prav tuje prvi erpi dobiček celo iz naših slovanskih tal, ko ga vendar mi sami tako brdko potrebujemo. Pri takem mišljevanju sti se nam pa tudi vprašanje posebno pa, ko čitamo, da so neobjedene pokrajine po katerih bo tekla ta železnica neizrečeno rodovitne ali bi ne bilo bolje, da bi se podali naši gališki bratje, ki se zaradi revščine trumoma izseljujejo iz Galicije mesto v nezdravo Brazilijo, kjer jih polovico pomori grda žoltica, raje v zdravo Sibirijo.

Bogato zalogu vseh lončarskih in porcelanastih izdelkov in steklenic ima

ANTON KOREN

v Gorici, v Gosposki ulici št. 4.
Velika izber:

krožnikov, skled, skledie, loncev in lončkov.

Vsakovrstne svetilnice za petrolej in olje.
Zalogu nožev, vilič in podstavkov.

Vsakovrstne šipe in zrealia.

Reže in vklada šipe za okna.

Prijeva po naročilu priproste ali ukusne okvirje za podobe in zrealia.

Cene zmerne, postrežba točna.

Ivan Katnik

gostilničar pri

Z L A T E M K R I Ž U

Kapucinska ulica h. št. 2.

Priporoča se slavnemu občinstvu v Gorici in z deželi na mnogobrojen obisk. — Toči pristna bela in črna vina, ter postrežje vsak čas prav z okusno pripravljenimi jedmi.

Dobiva
se povsod!

Najboljše in najcenejše
voščilo (oblik) svetá
je Ciril-Metodovo voščilo.
Dá brez truda hitro in najlepši blišč.
Kdo hoče obuhvalo ohraniti lepo, blišče
naj kupuje samo Ciril - Metodovo voščilo.
Glavni zalogatelj
IV. Drufovka v Gorici
na Travniku št. 5.
Podružnica v Sežani in Komnu.
Razposiljan na vse avstro-ugerske postaje
franko.

Zahlevajte
povsod!

P. Drašček
trgovec z jedilnim blagom

v Stolni ulici št. 2 v Gorici
(tam, kjer je tobakanica)
priporoča se p. n. slovenemu občinstvu
v Gorici in z deželi.

Prodaja kavino primeso iz tovarne
ARNOLD & GUTMANN z Dunaja.
Zalogu zvezenek družbe sv. Cirila
in Metoda.

ZALOGA
vsakovrstnih šivalnih strojev

Fani Drašček

v Gorici

Stolna ulica št. 2. (v prodajalnici jestvin).

Prodaja
strojev tudi na
mesecne ali
tedenske
obroke.
Stroji se iz
prvih tovarn
ter najboljše
kakovosti.
Priporoča se
slavnemu občinstvu v Gorici in deželi.
Ne boji se tekmovalja.

**Vinarsko in sadjarsko društvo
za Brda v Gorici.**

Prodaja naravne in pristne briske pridelke
po zmernih cenah.

Zalogu pristnih briskih vin:
burgundeca, rizlinga, modre frankinje
in druge

DESSERTNA VINA.

Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini št. 20

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — **GORICA** — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in
črna vina iz vi-
pavskih, furlan-
skih, briskih,

dalmatinskih in
isterskih vino-
gradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici
na vse kraje avstro-ugerske monarhije v sodih
56 litrov naprej. Na zahtevo posilja tudi uzorec.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Špedicijska poslovница

Gašpar Hvalič v Gorici

v ulici Morelli 12

se toplo priporoča Slovencem
v Gorici in z deželi.

ima zaprt voz za prevažanje pohištva.

Anton Kuštrin

v gosposki ulici št. 23. v hiši
g. dr. Lisjaka.

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino raznih potrebščin n. pr.: kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko in druge. — Olja: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. — Petrolit v zalogi. — Sladkor razne vrste. — Moko številko 0, 1, 2, 4, 5. — Več vrst rajha. — Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta.

Razpošilja blago na vse kraje. — Cena primača — P. strežba točna.

Ivan Doljak

kovač in mehanik

v Gorici, Gledališka ulica 17.

upeljava luči „Acetilen“ po najnovejših si stemih kakor tudi vodovodov, pump itd. Izvršuje točno in solidno ter jamči vsako delo, katero izvrši v najkrajšem času. Imata zalogu vseh h. tej stroki spadajočih po trebščin.

Priporočen od vodstva „Šolskega doma“ radi dela tam izvršenega.

Priporočan se najtoplje slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

ter podružnici na Kornu štev. 2

C E N I K
šolskih, pisarskih in raznih drugih
potrebščin.

Papir: uradni, zavej (250 pol) od gl. 1 25	predpisni, " " " " 0 70
pisenski, " 200 " " 0 60	navzgor
Zavitki (koverti) 100 " " 0 20	
Solske pisanki . . . " " 0 65	
Risanke . . . " " 1.70	
Sušilniki . . . " " 0 08	
Ploščice . . . " " 0 06	
Pisala, škatla . . . 100 " " 0 25	
Ravnita, dyanajstorica . . . " " 0 14	
Gobice za ploščice 100 " " 0 80	
Peresa škatla (144 peres) " " 0 25	
Svinčniki, dyanajstorica . . . " " 0 06	
Tinti, 12 steklenici v škatli " " 0 45	
1 liter v steklenici " " 0 35	
Kujige, vpisne . . . " " 0 04	
molitvene . . . " " 0 12	
Podobice, svete 100 " " 0 30	
Mošnčki za denar . . . " " 0 10	
Noži . . . " " 0 15	

L. d. e. po najnižjih konkurenčnih cenah.

P. s. Solske pisanke izdeluje zdaj v svojem področju in imajo mnogo lepši papir in boljši ovitek nego dosedanje.

Za naročila priporoča se najboljjudnejše

v Gorici, Semeniška ulica št. 10.

G. Likar.

Trgovina z jedilnim blagom

G. F. Resberg v Gorici,
v Kapucinski ulici št. 11

ter podružnici na Kornu štev. 2

priporoča to-le blago:

Sladkor — kava — riž — mao — poper —
sreče — olje — škrab — ječmen — karino
primeso — moko — gris — drabne in debele
otroke — turšica — zabol — sol — moko za
pitane — kis — žeplo — cement, bakreni
vitriji itd.

Zalogu pristnega dalmatinskega žganja na debelo
ter pristnega črnega in belega vina.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovesne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domaći tropinovec, rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril - Metodovo kavo in Ciril - Metodovo milo ter drugo v to stroku spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Kopač & Kutin,

trgovca v Semeniški ulici št. 1.

v lastni hiši, kjer je Trgovska obrtna zadružna.

TEODOR SLABANJA

srebrar

via Morelli 12 — GORICA — ulica Morelli 12
utrdno priporoča velečasti duhovščini svojo znano delavnico za izdelovanje cerkevih posod in orodij iz srebra in medenine, najboljše kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni, da se ne boji konkurenčne. Stare reči po pravri, postrebi in pozlati v ognju. Izdeluje tudi v ognju požlačene streljedove iz bakra po najboljših iznajdbah. Ilustrirani cenik franko in zastonj.

Da si pa morejo tudi bolj rene cerkev naročiti cerkevne kovinske blage, olajšuje im to zgorej omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa pre, p. n. gospod naročevalce sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prost!

Andrej Cermel

na Kornu št. 10.

priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi svoje trgovino vsakovrstnih potrebščin, kakor tudi vseh vrst, rjih, olje itd. Na razpolago tudi domača slanina: špeh in salamie in to, na drobno in debelo.

C. m. zmerne, postrežba točna.

Prva kranjska tovarna testenin

Žnidrič Šiš & Valenčič

v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izborne testenine kot makarone, fideline, vrvice in različne vloge za na juhu velespoštovanemu občinstvu.